

[Grünbaum.]

digt for kommunerne; hvordan skulle de ellers have klaret sig? Man kan ikke påstå, at kommunerne ikke har benyttet sig i høj grad af skattevejen. Skatterne er jo steget ganske voldsomt i mange kommuner. Vi ved alle, at de kommunale skatter er steget ikke så lidt også i det skatteår, vi befinder os i, og at de mange steder vil stige kraftigt også i næste skatteår. Men de har altså for at klare opgaverne samtidig været tvunget til at gå lånevejen. Og så er det, Nationalbanken nu kommer med sin advarsel mod kommunernes låntagning. Jeg skal ikke bebrejde Nationalbanken, at den med hele den usikkerhed, der nu som resultat af en forfejlet politik råder omkring vores økonomi, har fundet det rigtigt at advare. Det er jo bankens pligt at rejse faresignalet, når der er fare på færde.

Men det er ikke i første række kommunerne — det vil jeg gerne have sagt, for det er lidt gal adresse, henvendelsen har fået — det er ikke i første række kommunerne, det er staten, d.v.s. regeringen, d.v.s. de 3 partier, venstre, de konservative og de radikale, det er dem, der har svigtet. Man har ført en politik, som i realiteten ikke har været nogen politik. Det ene øjeblik har man strammet voldsomt, meget voldsomt til, over for hjemmemarkedet, over for forbruget og ramt store dele af dansk erhvervsliv, det næste øjeblik har man pumpet hundreder af millioner ud i forlængede morskreditter og andet. Det ene øjeblik har man gennemtvunget en næsten 100 pct.s ophævelse af obligationsrationeringen, i det næste må man trygle Nationalbanken om at købe op, købe og købe for milliardbeløb for at holde kurserne.

Historien med boligfondens nedskæring er kun en lille, skønt, synes jeg, karakteristisk del af regeringens forkerte finanspolitik. Her var i hvert fald af den tidligere regering gjort en god begyndelse på at skabe det, man kunne kalde en økonomi i balanceret vækst, hvor en vis stigning i den offentlige udgift også til øget udlån blev modsvaret af en offentlig opsparing. Nu fik vi alligevel den store stigning i lånebeløbene og lån-optagelsen, men vi har ingen boligfond af betydning; vi har kun en advarsel fra Nationalbanken.

At føre økonomisk politik med balanceret

vækst er en meget vanskelig opgave. Det er rigtigt, som statsministeren sagde det forleden dag: der skal ikke så forfærdelig store udsving til, før der bliver usikkerhed i økonomien. Man klarer ikke disse problemer blot ved at spille med musklerne og gennemføre en forbrugsbegrænsende politik. Man kan sætte hjemmemarkedet i stå, ja, vel, men resultatet er, som vi har set det i det finansår, der er ved at rinde ud, at også investeringerne er blevet hæmmet, og jeg skulle tro, at også opsparingen har lidt under denne udvikling.

Hvor er vi så i dag, efter at det danske samfund har måttet lide under denne selvskabte plage? Er vi i dag på nogen måde bedre rustet til at møde de vanskeligheder, som skrigger mod os fra næsten hver eneste side i sidste kapitel af regeringens økonomiske oversigt? Svaret er, at det er vi ikke. Vi er ikke bedre rustet i dag til at møde disse vanskeligheder. Vi har ikke opnået nogen forbedring af vor handelsbalance i 1968. I andet halvår af 1968 var underskuddet på den løbende betalingsbalance endda 225 mill. kr. større end i andet halvår af 1967. Samtidig har den offentlige låntagning i udlandet været meget stærkt stigende; alene i andet halvår af 1968 nåede den op på 525 mill. kr. Den samlede offentlige og private kapitalimport fra udlandet kom i samme periode op på rekordhøjde: ikke mindre end 1,4 milliarder kr., og i januar og februar har vi haft meget betydelige valutatab.

Jeg skal da medgive regeringen og økonomiministeren, som ofte har fremhævet det, at regeringen i denne udvikling har haft den byrde at slås med, der hedder forringelsen af Danmarks bytteforhold over for udlandet som følge af den britiske devaluering; jeg sætter streg under britiske, det siges jo altid. Men samtidig har dog den danske devaluering, som intet af de 3 regeringspartier turde tage et medansvar for, dengang da ansvaret skulle tages, været medvirkende til at give vor industrieksport den meget glædelige fremgang, den har haft i 1968, en fremgang, som er et af de virkelige lyspunkter, og som vel også viser, at dansk industri er i stand til at klare sig i konkurrencen med udlandet.

Jeg tror, vi med rette kan sige, at vi har et dygtigt erhvervsliv, men jeg tror også,